Riskienhallinta, arviointi ja raportointi

Tekla 20.10.2026 § 78
418/02.02.01.00/2026

Valmistelija

Tekninen johtaja Martti Ranta

Kuortaneen kunnassa hyväksyttiin riskienhallinnan ohje lokakuussa 2018, minkä jälkeen havaitut riskit arvioitiin laajasti kunnan kaikilla toimialoilla ja kaikissa yksiköissä. Ohjeen mukaan riskienhallinnan tulee liittyä osana vuosittaiseen toiminnan ja talouden suunnitteluun. Vuoden 2025 talousarviossa toiminnan suunnittelun vuosikalenterissa on syyskuulle kirjattu, että hallintokunnat ja tytäryhtiöt arvioivat ja raportoivat riskit talousarvioesityksensä yhteydessä.

Riskien tunnistamisen tavoitteena on luoda kattava luettelo riskeistä. Jotka voivat estää tavoitteiden saavuttamisen ja haitata tai viivästyttää sitä. Tärkeää on tunnistaa myös sellainen riski, joka liittyy jonkin mahdollisuuden hyödyntämättä jättämiseen. Riskien tunnistaminen mahdollisimman kattavasti on tärkeää, koska tunnistamattomia riskejä ei voi hallita.

Syksyn 2026 arviointitilanteessa käydään läpi edellisessä arvioinnissa havaitut riskit etenkin niihin kohdistuneiden toimenpiteiden vaikutus riskitasoon. Mikäli toimenpiteet havaittujen riskien hallitsemiseksi vaativat investointeja, tulee ne huomioida talousarviossa.

Toiminnalliset riskit:

- Vesi- ja viemärilaitoksen osalta energian saantihäiriöt; Porrasojalla vesisäiliötilavuutta normaalioloissa kuitenkin riittävästi. Tukkuvesitoimittajalla Lappavesi Oy:llä on tarpeelliset varavoimalähteet veden pumppaamiseksi.

-Energiakriisin aiheuttamat lyhytaikaiset sähkökatkokset; Kunnalle on hankittu varavoimakoneita ja ennakkosuunnitelmaa on laadittu.

-Sodanuhka, varaosien saannin estyminen; Varastojen säännöllinen inventaario. Varapumppuja on aina varastossa. Naapurikuntien vesihuoltolaitosten kanssa sujuvaa yhteistoimintaa myös varaosien varastoinnin osalta.

- Vesijohtoverkoston saastuminen jätevesipumppaamoissa sijaitsevien vesijohtojen kautta, jos ne rikkoontuvat; Lisätty ja lisätään edelleen takaiskuventtiilejä pumppaamoihin. Ylä- ja alavesisäiliöiden säännöllinen tarkastus ja puhdistus.

- Tilapalvelussa kadonneen avaimen avulla tunkeudutaan luvattomasti julkisiin tiloihin; Vapaat avaimet säilytetään huolellisesti olemassa olevan suunnitelman mukaan ja henkilökuntaa on kehotettu huolehtimaan erityisellä tarkkuudella omista avaimistaan. Siirrytty suurilta osin Ilog avaimiin, joista saadaan sähköisesti purettua pois avaamisoikeus.

- Tilapalvelussa luottamuksellisten tietojen vuotaminen; Keittiöllä näkyvillä asiakastietoja. Tiedot jatkossa näkyvillä vain työaikana, jonka jälkeen ne siirretään lukittuun tilaan. Keskuskeittiötoiminnat on In-House yhtiö Kokkaamon hallinnassa.

Vahinkoriskit:

- Vesi- ja viemärilaitoksen osalta putkirikko; Sekä vanhaa vesijohto- että jätevesiverkostoa on uusittu ja saneerattu erillisen suunnitelman mukaan. Hanke jatkuu edelleen. Talousarviovuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028-2029 on varattu määrärahat parantamishankkeisiin.

- Tilapalvelussa rakennuspalo; Estetään säännöllisillä palotarkastuksilla ja pitämällä pelastussuunnitelmat ajan tasalla; Näin on toimittu kuluvan vuodenkin aikana ja käytäntöä jatketaan.

-Kunnan kiinteistöihin kohdistuvat mahdolliset ilkivallanteot. Poliisikameran asentaminen Keskustielle vähentää mahdollista riskiä. Poliisikamera asennenuksessa ollut hallinnoillisia haasteita, fyysinen kamera on jo asennettu 2026, mutta yhteydet Vallesmanniin on vielä työn alla.

- Ruoanvalmistuskalusto hajoaa tai astianpesukone menee rikki; Vaihtoehtoisen valmistusmenetelmän kehittäminen ja kertakäyttöastioiden varaaminen. Nämä toiminnot on In-House yhtiö Kokkaamon varautumisessa. Varavoimakontti tulee Keskuskeittiökiinteistön pihaan loppuvuonna 2026.

Strategiset riskit:

- Henkilökunnan sairastuminen. Jos vesilaitoksen henkilökunta ja laitosmiehet sairastuvat samanaikaisesti tai kouluissa ei ole yhtään palvelutyöntekijää; Henkilökuntaa on muistutettu huolehtimaan henkiökohtaisen kunnon ja terveyden ylläpidosta. Tilapalveluun onnistuttu rekrytoimaan muualle siirtyneiden työntekijöiden tilalle moniosaajia. Vuoden 2025 syksyllä aloitti myös uusi työnjohtaja teknisessä toimessa, joka on myös vesihuoltolaitoksen palveluksessa, työ jatkuu edelleen 2026.

-Kaukolämmön saatavuuden varmistaminen; Käydään läpi yhdessä kaukolämmön toimittajan kanssa heidän varautumissuunnitelma häiriötilanteissa. Kunta rakentanut myös kiinteistöjä, joissa on vaihtoehtoinen lämmitysjärjestelmä (maalämpö ja ilmalämpöpumpputekniika). Kaukolämpötoimittaja asentanut suuren kuumavesivarastotornin, joka lämpiää yösähköllä.

- Ääri-ilmiöiden aiheuttamat riskit, toimintamallit ja avainhenkilöiden olemassaolo sekä heidän saavutettavuus poikkeavissa olosuhteissa.

Taloudellinen riski:

- Hyvinvointialue ei vuokraa kaikkia sovittuja kunnan sote-kiinteistöjä käyttöönsä. Pidetään tilat niin hyvässä kunnossa, ettei tekosyitä tai muita todellisia syitä vuokraamisen sopimisen esteeksi löytyisi. Hyvinvointialue tulee uusimman tiedon mukaan vähentämään silti vuokrattavia tiloja, jolloin vuokratulot tulevat vähenemään. Tilanne 2026 on vielä maltillinen ja tiloja on saatu vuorattua kohtuullisen paljon.

- In-House yhtiön kylmälaitteet hajoavat ja elintarvikkeet siten pilaantuvat työajan jälkeen; Kylmiöissä hälytysjärjestelmä joka ohjautuu päivystävälle laitosmiehelle. Yhteistyö kunnan ja In-House yhtiön välillä.

-Kunnan tytäryhtiöiden mahdollinen siirtyminen käyttämään yksityisiä kiinteistöhuoltoyhtiöitä kunnan oman tilapalveluiden sijaan; tekninen toimi menettäisi silloin myyntituloja. Tehdään hyvää yhteistyötä tytäryhtiöiden kanssa ettei tarvetta siirtoon syntyisi. Tämä vaara on kuitenkin edelleen todellinen, mutta vuonna 2026 huolet ovat hiukan väistyneet.

Esittelijä

Tekninen johtaja Martti Ranta

Päätösehdotus:

Tekninen lautakunta merkitsee esittelytekstissä olevan päivitetyn riskitaulukon tiedokseen saatetuksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietojen antaja Tekninen johtaja Martti Ranta martti.ranta@kuortane.fi 0400 484838